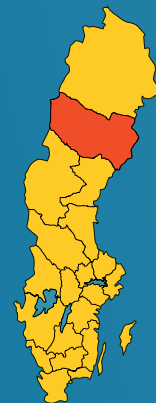

JOBBMÖJLIGHETER

i Västerbottens län 2016

Här finns jobben i Västerbotten 2016

Den här broschyren vänder sig till dig som vill veta mer om jobbmöjligheterna för olika yrken i länet under 2016. Lättast att få jobb är det inom data, teknik, vård och utbildning, medan jobbmöjligheterna inte är lika goda för bland annat industri-montörer, lagerarbetare, truckförare och administratörer/sekreterare.

Konkurrensen om jobb med lägre kunskapskrav har blivit hårdare. Det beror på att kompetenskraven på arbetsmarknaden har ökat. För den som söker sådana arbeten och dessutom saknar erfarenhet, är det ännu svårare att få anställning. Det påverkar inte minst ungdomar på väg in på arbetsmarknaden.

Under 2016 väntas fler jobb växa fram inom framför allt vård, utbildning, teknik och data. Här blir jobbmöjligheterna goda för många yrken, eftersom det är ont om personer med de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar.

Förbättra dina jobbmöjligheter

Ett vanligt grundkrav hos många arbetsgivare på Västerbottens arbetsmarknad är ett slutbetyg från gymnasiet. Körkort är en annan efterfrågad merit, liksom goda kunskaper i svenska. Det är också en fördel att kunna tänka sig en längre resväg till sin arbetsplats. Det

gäller särskilt i ett län av Västerbottens storlek. Gymnasieexamen, körkort, servicekänsla och villighet att pendla, samt vara beredd att jobba obekväm arbetstid förbättrar dina jobbmöjligheter väsentligt och ökar din konkurrensförmåga på länets arbetsmarknad.

Det är viktigt att inte välja en lång utbildning baserad på hur arbetsmarknadsläget ser ut i dag. Förändringar kan nämligen ske snabbt och efterfrågan på arbetskraft ändras från år till år. Om man ändå ska ge rekommendationer om vilka yrkesområden i Västerbottens län där det kommer att finnas goda möjligheter till arbete, är teknik, data och specialistutbildningar inom vård och omsorg lämpliga att lyfta fram. Har du en eftergymnasial utbildning i dessa områden kommer du att ha lättare än genomsnittet att få jobb i flera år framöver.

Kort om Jobbmöjligheter 2016

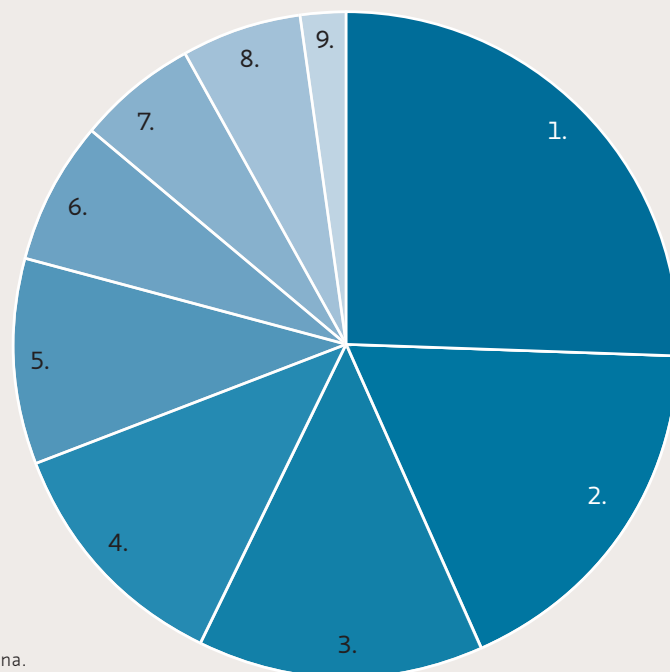
Materialet vi presenterar här baseras på Arbetsförmedlingens intervjuundersökning hösten 2015. Representanter för arbetsställen inom näringslivet, kommuner, landsting samt inom staten har tillfrågats. De privata företag som intervjuas är ett urval från Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Listorna med yrken visar Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsmarknadsläget för 2016.

Här arbetar flest idag

Bilden visar hur anställda i länet är fördelade mellan olika yrkesområden. Flest jobbar inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete, men nästan var femte person i länet arbetar inom försäljning, hotell, restaurang och service. Det är ett stort och varierande yrkesområde som rymmer allt ifrån säljare i livsmedelsbutiker till brandmän och städare.

Andelen anställda per yrkesområde i Västerbottens län

- 1. Hälso- och sjukvård samt socialt arbete: 26 %
- 2. Försäljning, hotell, restaurang och service: 18 %
- 3. Tillverkning, drift och underhåll: 14 %
- 4. Ekonomi, administration, kultur och media: 12 %
- 5. Utbildning: 10 %
- 6. Data, teknik och naturvetenskap: 7 %
- 7. Bygg och anläggning: 6 %
- 8. Transport: 6 %
- 9. Naturbruk: 2 %

Andelen anställda per yrkesområde 2013, Västerbottens län 16-64 år.
Chefer, militärer och anställda där uppgift om yrke saknas ingår inte i siffrorna.
Källa: SCB

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är det största yrkesområdet i länet. Var fjärde yrkesverksam person i Västerbottens län jobbar i något av dessa yrken. De största yrkena är vårdbiträden/personliga assistenter, undersköterskor, skötare och sjuksköterskor. Andelen äldre och vårdbehövande ökar samtidigt som många i yrkesområdet kommer att pensioneras. Därför är behovet av arbetskraft stort, främst inom vård- och omsorgsyrkana och du som är vidareutbildad har goda jobbmöjligheter. Det ökade antalet asylsökande i länet innebär ett behov av fler socialsekreterare så även här finns goda jobbmöjligheter. Störst möjlighet till jobb har du som har en eftergymnasial utbildning i området. Läkare, sjuksköterskor och psykologer har mycket lätt att få arbete, men det är även lätt att få jobb om du är tandköterska, skötare eller undersköterska.

Undersköterskor är den enskilt största yrkesgruppen i länet och nästan 6 000 personer arbetar i yrket i Västerbotten. De flesta arbetar inom kommunal eller privat äldreomsorg, men arbetsuppgifterna varierar beroende på vilken verksamhet man jobbar inom. Jobbmöjligheterna för undersköterskor kommer att fortsätta vara goda under lång tid framöver. Det beror på ett

stort vårdbehov samtidigt som det är alldeles för få som läser vårdutbildningen på gymnasiet.

Däremot är det svårare att få jobb inom de yrken som inte ställer krav på vidareutbildning. För till exempel vårdbiträden och barnskötare är jobbmöjligheterna mindre goda. Även körkort kan vara viktigt för den som söker anställning inom vissa av vård- och omsorgsyrkana.

Goda jobbmöjligheter: apotekare, barnmorskor, barnsjuksköterskor, behandlingsassistenter, distriktsköterskor, geriatriksjuksköterskor, kriminalvårdare, läkare, operationssjuksköterskor, personliga assistenter, psykologer, röntgensjuksköterskor, sjuksköterskor (grundutbildade), sjuksköterskor inom akutsjukvård, sjuksköterskor inom psykiatrisk vård, skötare, socialsekreterare, tandköterskor, undersköterskor.

Medelgoda jobbmöjligheter: arbetsterapeuter, dietister, fritidsledare, logopedier, optiker, tandhygienister, tandläkare, veterinärer, receptarier, sjukgymnaster, biståndsbedömare och kurator.

Mindre goda jobbmöjligheter: elevassistenter, vårdbiträden, barnskötare

Försäljning, hotell, restaurang och service

De största yrkena inom området är försäljare inom dagligvaru- och fackhandeln, städare samt köks- och restaurangbiträden. Försäljare och städare är stora yrkesgrupper så arbetsgivarna har ofta rekryteringsbehov. Om du kan ta en arbetsledarroll och har en spetskompetens i de produkter butiken säljer har du betydligt lättare att få jobb inom fackhandeln. Bland telefonförsäljare är det stor personalomsättning. Receptionister har goda jobbmöjligheter om man kan arbeta nätter. Är du kock med flerårig erfarenhet har du mycket goda jobbmöjligheter. Många av dessa yrken ställer höga krav på servicenivå, stresstålighet och att du kan jobba på växlande arbetstider, som exempelvis kvällar och helger. Arbetsgivarna ställer allt oftare krav på körkort, främst för städare.

Goda jobbmöjligheter: bagare/konditorer, kockar, telefonförsäljare.

Medelgoda jobbmöjligheter: bartendrar, bilförsäljare, brandmän, fastighetsmäklare, frisörer, företagssäljare, hudterapeuter, inköpare, köks- och restaurangbiträden, receptionister, renhållnings- och återvinningsarbetare, servitörer, väktare.

Mindre goda jobbmöjligheter: försäljare dagligvaror, försäljare fackhandel, städare.

Ekonomi, administration, kultur och media

De största yrkena är handläggare/utredare i offentlig förvaltning, administratörer/sekreterare och ekonomiassistenter. För dessa yrken är konkurrensen om jobben relativt hård. Bäst jobbmöjligheter har medicinska sekreterare, redovisningsekonomer och revisorer. För medicinska sekreterare krävs goda kunskaper i svenska, engelska, medicinsk dokumentation samt hälso- och sjukvårdsjuridik. För att få jobb som redovisningsekonom måste man ha de grundläggande kunskaperna kring bokföring och redovisning. Administratörer/sekreterare förbättrar kraftigt sina jobbmöjligheter med grundläggande kunskaper i redovisning, bokföring och löneadministration.

Många av yrkena i området kräver eftergymnasial utbildning.

Goda jobbmöjligheter: medicinska sekreterare, redovisningsekonomer, revisorer.

Medelgoda jobbmöjligheter: bibliotekariär, controllers, försäkringstjänstemän, löne- och personalassistenter, studie- och yrkesvägledare.

Mindre goda jobbmöjligheter: administratörer/sekreterare, ekonomiassistenter, handläggare/utredare i offentlig förvaltning, informatörer.

Tillverkning, drift och underhåll

Tillverkningsindustrin i Västerbotten har, liksom i hela riket, haft några tunga år bakom sig och det skapas få nya jobb inom branschen i år. Däremot finns ett behov av ersättningsrekryteringar för dem som går i pension. Teknikutvecklingen i branschen innebär att produktionen klaras med allt färre personer. Samtidigt förändras kompetenskraven och förskjuts allt mer från enklare jobb mot mer specialiserade som ofta kräver eftergymnasial utbildning eller lång yrkeserfarenhet. Två generella kompetenser är extra viktiga. Den ena är processförståelse, att ha kunskap om eller förståelse för hur en tillverkningsprocess ser ut. Den andra är operatörskompetens, det vill säga en grundläggande kunskap om programmering av maskiner i en processtyrd tillverkning.

De största yrkena i yrkesområdet är verktygsmaskinoperatörer, svetsare och installationselektriker. Teknikutvecklingen påverkar bland annat kraven på operatörerna. Jobbmöjligheterna blir betydligt bättre för dem som klarar av mer kvalificerade arbetsuppgifter och har kunskaper om programmering eller ritningsläsning.

För lastbils- och bilmekaniker är det även viktigt med kunskaper om el, elektronik och digital felsökning och för maskinoperatörer krävs, vid sidan av felsökning, även kunskaper om automa-

tionsteknik. Svetsare med licenser för olika typer av svetsarbeten har betydligt lättare att få jobb än de som saknar dessa licenser. Svårast att få jobb är det för montörer, vaktmästare och för svetsare utan efterfrågade licenser.

Goda jobbmöjligheter: elmontörer, lastbilsmekaniker, maskinreparatörer, processoperatörer vid stål/metallverk, tunnplåtslagare.

Medelgoda jobbmöjligheter: bilmekaniker, CNC-operatörer, distributionselektriker, grovplåtslagare, installationselektriker, lackerare, maskinoperatörer, montörer – el, tele, processoperatörer – trä/papper/massa, styr- och reglertekniker, verkstadsmekaniker, verktygsmakare, drifttekniker värme- och vattenverk, fastighetstekniker larmtekniker, låssmed, maskinoperatörer, processoperatörer - kemisk basindustri, slaktare, styckare.

Mindre goda jobbmöjligheter: fordonsmontörer, montörer – metall/gummi/plast, svetsare, vaktmästare .

Data, teknik och naturvetenskap

Det största enskilda yrket i yrkesområdet är mjukvaru- och systemutvecklare. Över 1 600 personer är verksamma i yrket i Västerbottens län, men ännu fler behövs så jobbmöjligheterna i yrket är goda.

Den höga teknikutvecklingen i industrin har inneburit ett ökat behov av ingenjörer. Civilingenjörer med yrkeserfarenhet och erfarenhet av projektledning har mycket goda jobbmöjligheter, men det är inte bara civilingenjörer som efterfrågas. Ingenjör är inte ett specifikt yrke utan det innebär att du har teoretiska, tekniska och naturvetenskapliga kunskaper inom ett område. Alla ingenjörsutbildningar ger kunskaper inom matematik, problemlösning och logiskt tänkande. En stor del av jobbet som ingenjör handlar om att samarbeta med kollegor och kunder. Samhällets behov av tekniska lösningar innebär att ingenjörer arbetar i flera branscher. Det är även vanligt att ingenjörer arbetar som konsulter på konsultföretag. Industrikonjunkturen har en stor effekt på jobbmöjligheterna i dessa yrkesgrupper och med en relativt låg produktion i industrin så dämpas behovet att ingenjörer något. Jobbmöjligheterna är ändå mycket goda för ingenjörer med utbildning och erfarenhet inom bygg och anläggning, elkraft, elektronik, maskin och VVS.

Teknikutvecklingen i samhället i stort innebär en ökande efterfrågan på kvalificerade IT-specialister. Driften av befintliga datasystem måste alltid fungera, vilket gör att det ofta krävs bred kunskap om både IT-system och den verksamhet där systemen ska användas. Erfarenhet av projektledning är en efterfrågad merit även för IT-specialister, liksom spetskompetens i olika programspråk.

Trots den stora efterfrågan från arbetsgivarna är det relativt få som söker in på högre utbildningar inom teknik- och dataområdet. Behovet av duktiga ingenjörer och dataspecialister kommer att öka och här finns goda jobbmöjligheter under en lång tid framöver. Det behövs en eftergymnasial utbildning till samtliga yrken inom området, och i de flesta krävs fleråriga universitetsstudier.

Goda jobbmöjligheter: biomedicinska analytiker, byggnadsingenjörer och byggnadstekniker, civilingenjörer inom bygg och anläggning, drifttekniker IT, civilingenjörer elektronik och teleteknik, elkraft och maskin, elingenjörer och eltekniker, helpdesk/supporttekniker, IT-arkitekter, logistikter, maskiningenjörer och maskintekniker, mjukvaru- och systemutvecklare, systemförvaltare/systemadministratörer, testare och testledare, VVS-ingenjörer.

Medelgoda jobbmöjligheter: GIS-ingenjörer, kemiingenjörer, civilingenjörer - kemi, lantmätare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Utbildning

De största yrkena inom utbildningsområdet i länet är grundskolelärare och universitets- och högskolelärare. I dessa yrken jobbar sammantaget drygt 5 000 personer. Behovet av lärare styrs främst av storleken på barn- och ungdomskolorna. Trots att ungdomskolorna inom gymnasieskolan har minskat är jobbmöjligheterna fortsatt mycket goda för gymnasielärare. Framför allt gäller detta yrkeslärare och lärare med ämneskompetens i matematik, men det är också lätt att få jobb för lärare som har ämneskompetens i språk eller naturvetenskapliga ämnen. Intresset för att utbilda sig inom dessa inriktningar har varit mycket lågt under en längre tid och snart börjar gymnasieskolorna växa igen. Det betyder att jobbmöjligheterna blir goda här under en lång tid framöver.

Ökade barnkullar tillsammans med ett ökat antal asylsökande innebär också en större efterfrågan på förskollärare och lärare inom grundskolan.

Det finns även stora behov av ersättningsrekryteringar i samband med pensionsavgångar. Det ökade antalet asylsökande leder också till en stor efterfrågan på lärare inom vuxenutbildning. Särskilt lätt att få jobb blir det för lärare med kompetens inom SFI (svenska för invandrade) samt grundskollärare med kompetens i SVA (svenska som andraspråk).

Goda jobbmöjligheter: fritidspedagoger, förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare i allmänna ämnen, gymnasielärare i yrkesämnen, specialpedagoger, universitets- och högskolelärare.

Medelgoda jobbmöjligheter: lärare i praktiska och estetiska ämnen, trafiklärare.

Bygg och anläggning

Vill du jobba på en byggarbetsplats behövs oftast ett yrkesbevis som visar att du har utbildning, har arbetat ett antal lärlingstimmar och att du har klarat ett yrketeoretiskt prov (YTP). Det finns goda jobbmöjligheter för dem som har yrkesbevis och/eller lång erfarenhet. Däremot är det svårare för dem som söker lärlingsanställning. Bedömningarna av jobbmöjligheterna i tabellen gäller inte lärlingar.

De vanligaste yrkena inom byggbranschen i länet är träarbetare/snickare, VVS-montörer och anläggningsmaskinförare. Byggvolymerna i länet är relativt höga och många byggföretag har svårt att hitta personer med rätt kompetens.

När du arbetar inom byggyrken måste du i många fall kunna jobba självständigt, och i andra fall tillsammans med andra och ingå i ett arbetslag. Du får dessutom räkna med att ofta byta arbetsplats. Vi har en hög byggaktivitet i länet och jobbmöjligheterna är goda till medelgoda för

yrkena inom bygg och anläggning. Särskilt lätt att få jobb är det för betongarbetare, snickare och målare. Anläggningsmaskinförarna utsätts för allt större konkurrens från utländska entreprenörer och har därför lite sämre jobbmöjligheter.

Goda jobbmöjligheter: anläggningsarbetare, betongarbetare, byggnadsplåtslagare, glasmästare, målare, murare, plattsättare, träarbetare/snickare, VVS-montörer.

Medelgoda jobbmöjligheter: anläggningsmaskinförare, golvläggare, grovarbetare – bygg och anläggning, isoleringsmontörer, kranförare, takmontörer.

Transport

De största yrkena i området är lastbilsförare, lagerarbetare och bussförare. Både för persontransport och godstransport är det viktigt att ha de behörigheter som krävs. Söker du arbete som lastbilsförare eller bussförare krävs även yrkeskompetensbevis (YKB). Taxiförare och lokförare har goda jobbmöjligheter. Lastbilsförare är ett vanligt yrke i länet och många är äldre, vilket betyder att arbetsgivarna kommer att behöva ersätta de som går i pension. Det kan öka jobbmöjligheterna för dig som är ny i yrket och har YKB. Utan YKB är det svårt att få jobb, och ofta behövs även andra certifikat som till exempel behörighet för transport av farligt gods (ADR), truckkort, utbildning för kyltransport och liknande. Svårast är det att få jobb som lagerarbetare eller truckförare, då det finns betydligt fler arbetssökande än jobb. Har du truckkort för B-, C- eller D-truck ökar jobbmöjligheterna.

Goda jobbmöjligheter: brevbärare, lokförare, taxiförare, transportledare.

Medelgoda jobbmöjligheter: bussförare, lastbilsförare, tågvärdar.

Mindre goda jobbmöjligheter: godshanterare och expressbud, lagerarbetare, truckförare.

Naturbruk

Många av yrkena inom naturbruk är konjunktur känsliga. Skogsnäringen är beroende av efterfrågan från industrier inom och utom landet och lantbruket påverkas av konkurrens från utländska livsmedelsproducenter.

För dig som funderar på ett jobb inom naturbruk är det viktigt att tänka på att arbetet kan innebära stora säsongvariationer. Chanserna att hitta ett arbete ökar om du har gått en utbildning på naturbruksgymnasiet. För skogsmaskinförare är jobbutsikterna relativt goda, särskilt om du har längre erfarenhet. Moderna skogsbruksmaskiner har blivit allt mer tekniskt avancerade och ställer därför större krav på dig som vill jobba som maskinförare. Vill du jobba som jägmästare och skogs- eller lantmästare, krävs en eftergymnasial utbildning, och här är jobbmöjligheterna medelgoda. Jägmästare har generellt sett goda jobbmöjligheter men eftersom jägmästarutbildningen ligger i Västerbotten är konkurrensen om jobben lite hårdare här.

Goda jobbmöjligheter: skogsarbetare.

Medelgoda jobbmöjligheter: lantmästare, maskinförare lantbruk, skogsmaskinförare, skogsmästare.

Mindre goda jobbmöjligheter: djurskötare/djuruppfödare, parkarbetare, trädgårdsarbetare, jägmästare.

Vilket yrke väljer du?

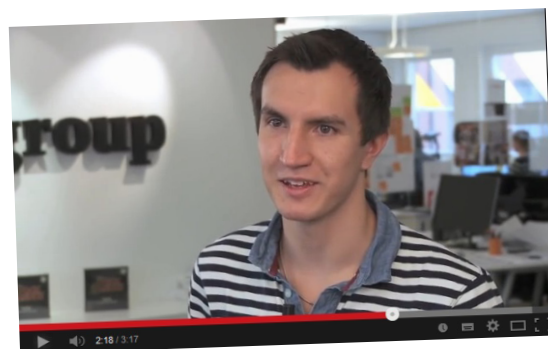
Det finns omkring 5 000 olika yrken i Sverige, det är faktiskt ingen som har riktig koll på exakt hur många som finns. På Arbetsförmedlingens webbplats beskrivs många av dem. Där finns också intervjuer med folk som jobbar i alla möjliga yrken och fler än 160 korta yrkesfilmer. I filmerna låter vi olika människor själva beskriva sitt yrke.

www.arbetsformedlingen.se/yrkesfilmer.

"Att stödja det friska
är en stor del av arbetet."

Sandra Schubert, undersköterska.

"Roligast är att skapa själva produkten,
se den lanseras och få feedback
av användarna."

Alek Åström, apputvecklare

Låt Yrkeskompassen vägleda dig

I Yrkeskompassen finns prognoser om framtidsutsikter för 200 olika yrken. Där kan du se hur arbetsmarknaden ser ut på ett, fem och tio års sikt för de yrken som intresserar just dig. Det finns prognoser för hela landet och på regional nivå. Här kan du jämföra vilka yrken som har de bästa framtidsutsikterna!

www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen

SÅ FÖRBÄTTRAR DU DINA MÖJLIGHETER ATT FÅ JOBB

Som arbetssökande är det viktigt att du ökar dina jobbchanser.

Du kan till exempel läsa in en gymnasiekompetens eller vidareutbilda dig.

Arbetsförmedlingen kan också hjälpa dig att förbättra dina chanser att få ett arbete.

Med hjälp av oss får du reda på var jobben finns i hela landet.

Läs mer om jobbmöjligheterna i *Yrkeskompassen* på www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen.

Yrkeskompassen informerar dig om möjligheten att få jobb inom olika yrken på upp till tio års sikt.

Vi beskriver i vilken riktning utvecklingen är på väg när det gäller chanserna att hitta ett jobb.

För den som ska välja utbildning eller yrke är det, förutom intresse och fallenhet,

även viktigt att ta hänsyn till jobbmöjligheterna. Prognoserna över jobbmöjligheterna i olika yrken

kan därför ge en god vägledning inför framtida yrkes- och utbildningsval.

Ingen kan dock exakt veta hur jobbmöjligheterna ser ut i framtiden.

På arbetsformedlingen.se/yrkenA-O kan du ta reda på mer.

Här finns filmer och artiklar som beskriver olika yrken.

Du har också möjlighet att få vägledning i ditt arbetssökande och utbildningsval.

Ring oss på 0771- 416 416 och prata med en arbetsförmedlare eller kontakta din lokala arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingens informationsmaterial kan du beställa i alternativa format på arbetsformedlingen.se/alternativaformat.